

Ο ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ

*Εκδοσις
Εργοστάσιον
Φαλέρων*

Εκδοσις

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ

ΤΟΥ ΝΕΟΦΑΝΟΥΣ

1920

ΕΚΔΟΣΙΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ ΑΘΗΝΑΙ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ: ΣΤΑΔΙΟΥ 14-ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΦΑΛΗΡΟΥ 30-32

1896

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΡΟΔΩ.

Τῇ 27 Αὐγούστου, ἐορτάζομεν τὴν μνήμην καὶ τὴν
Εὐρεσιν τῆς Εἰκόνος τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλο-
μάρτυρος Φανουρίου τοῦ νεοφάνους, γνωσθέντος εἰς
τὴν νῆσον Ρόδον, ἐν ἔτει 1500 περίπου ἀπὸ Χριστοῦ.

Ἐσπέρας μετὰ τὸ Προοιμιακόν, στιχολογοῦμεν τὸ
«Μακάριος ἀνὴρ», τὸ α' ἀντίφωνόν. Εἰς δὲ τὸ «Κύριε,
ἐκέκραξα» ἰστώμεν στίχους σί' καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ
προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ἦδωκας σημείωσιν.

Στυλὸν εὐσεβείας τε, καὶ στρατιώτην ἀήττητον,
οἱ πιστοὶ σε γινώσκομεν, Φανούριε ἐνδόξε, ὡς
νέον φανέντα, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἣν καταυγάζεις
ὡς ἀστήρ, καὶ τὰ τοῦ κόσμου φωτίζεις πέρα-
τα, δι' ὃ Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἐν ὑψίστοις καθή-
μενος, τοῖς πιστοῖς σε ἐδήλωσε, τὸν πρὸ πάσαι
κρυπτόμενον.

Ἔσθης τῆς ἐφέσεως, οἷα περιφθάσας τὸ ἔσχατον, ὀρεκτῶν παναοίδιμε, φωτὸς ἀξιούμενος, ὧ φωτίζεις πάντας, τοὺς σὲ εὐφημοῦντας, καὶ φανεροῖς τὰ ἐν κρυπτῷ, ὡς ἐνεστῶτα, Μάρτυς Φανούριε, δι' ὃ, σοῦ τὸ σεβάσμιον, περικυκλοῦμεν εἰκόνισμα, ἐν αὐτῷ κατοπτεύοντες, τὰ φρικτά σου μαρτύρια.

Εὐρέσει Εἰκόνος σου, καὶ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου σου, ἡ Θεόσωστος Πόλις σου, ἡ Ρόδος εὐφραίνεται, ρύστην σε πλουτοῦσα, καὶ πρόμαχον μέγαν, καὶ τῶν θαυμάτων τὴν πληθύν, ἃ διανέμεις τοῖς προσιοῦσά σοι, δοξάζει ἐκτελοῦσά σου, τὴν σεβασμίαν πανήγυριν, Ἀθλοφόρε Φανούριε, πρεσβευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλάγιος β'.

Ξένα καὶ παράδοξα θαύματα, ὁ Κύριος ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ἐκάστοτε, μεθ' ὧν καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὸν θαυμαστὸν ἐν Μάρτυσι Φανούριον ἄλλον ἥλιον ἀνέδειξε τοῖς θαύμασι λάμποντα· πρὸς δὲ καὶ ἡμεῖς τὸν ὕμνον προσφέρομεν λέγοντες· χαίροις ὁ νεοφανῆς ἀστὴρ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ Μαρτύρων ἀγλαΐσμα, χαίροις ὁ τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλήσας στερρῶς, ἐν γῇ δὲ πλείστοις ἔτεσι κρυπτόμενος, διὰ τῆς εὐρέσεως εἰκόνος τῆς σῆς, ἐν κόσμῳ πεφανέρωσαι παρὰ τοῦ Ἀθλοθέτου Χριστοῦ· χαίροις Ροδίῳ τὸ ἐγκαλλώπισμα, καὶ τῶν πιστῶν πρεσβευτὰ ἐτοιμό-

τατε, αὐτῷ μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων τὴν σεβασμίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Τίς μὴ μακαρίσει σε

Εἰσοδος. Τὸ φῶς ἱλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

«Τάδε λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιώσάτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην· ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεῦσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σῶζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα. ὠνείδισα· καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεός· ἀλλότριος ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ἔτι ἂν ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραὴλ».

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιαι ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος· Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὀφει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεός ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ· ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὀλο-

καὺτωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμπουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτὸν συνήνσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λατὴν Ἰδιόμελα. Ἦχος α'.
Νικηφόρου τοῦ Χίου.

Ἐπεφάνη σήμερον, ἡ χάρις τῶν θαυμάτων σου, Φανούριε πανθαύμαστε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ εὐρέσει τοῦ πανσέπτου Ναοῦ σου, καὶ τῆς θείας εἰκόνος σου, αἰχμαλώτους λυτροῦσα, νόσους φυγαδεύουσα, καὶ πάντων τῶν προσιόντων σοι πιστῶς, τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα πληροῦσα, δι' ὃ καὶ ἡμῖν τοῖς μετὰ πόθου τὴν μνήμην τελοῦσί σου, τὴν λύσιν τῶν δεινῶν αἰτησάμεθα παρὰ Θεοῦ, καὶ πταισμάτων τὴν συγχώρησιν, ταῖς πρὸς αὐτὸν εὐπροσδέκτοις ἰκεσίαις σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'. Νικηφόρου.

Σήμερον ἡ ἀγιόφθογγος ρῆσις τοῦ Δαβίδ, ἐπὶ σοὶ πέρας εἴληφε, Φανούριε πολύαθλε, ἡ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον φάσκουσα, ἔσται δίκαιος· εἰ γὰρ καὶ ἀμνημονηθέντων σου τῷ χρόνῳ, τοῦ πανσέπτου ὀνόματος, καὶ τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων τοῦ κλέους, ἐν οὐρανῷ μέντοι μνημονευομένων, καὶ ἐν γῇ ἤδη ἐν τῇ εὐρέσει τῆς θείας εἰκόνος σου, τὴν ἐνδοξον αὐτῶν μνήμην μετ' ἐγκωμίων ᾄγομεν, δεόμε-

θά σου τοίνυν θερμῶς, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς Χριστόν, μνημόνευε ἡμῶν τῶν εὐφημούντων σε, ρυόμενος κινδύνων τε καὶ θλίψεων, ταῖς πρὸς αὐτὸν ἰκεσίαις σου.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Μακαρίζομέν σε.
Εἰς τὸν Στίχον Στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος δα'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Ὡσπερ ρόδον πανεύσμον, ἡ ἐν δόξῃ ἐκλάμπουσα, Ρόδος ἡ περίφημος, εὐραμένη σε χαίρει, ὁδμαῖς τῶν θαυμάτων σου, πληθεῖσα Φανούριε, καὶ δοξάζει σε πιστῶς, καὶ προστρέχει τῇ σκέπῃ σου τῆς εἰκόνος σου εὐσεβῶς προσκυνοῦσα χαρακτηριστὰ καὶ θαυμάτων τὰ σημεῖα, ἃ σοὶ Θεὸς ἐδωρήσατο.

Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἀγίοις.

Ἐξεπλάγησαν ἅπαντες, τὰ ἐξαίφνης βλεπόμενα, τῆς σεπτῆς εἰκόνος σου πάθη, ἐνδοξε, τὰ πλείστοις χρόνοις ἀγνώριστα, ὧς θεῖε Φανούριε, καὶ Ναὸν περικαλλῆ, διὰ τοῦτο ἀνήγειραν, καὶ ὑπὲρ ἐτίσαν, ὑμνωδίαις ἐνθέοις εὐφημοῦντες, τὸν δοξάσαντά σε Μάρτυς, θαυμάτων πλήθει καὶ χάρισι.

Τοῖς Ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ.

Τούτου βίος ἀγνώριστος, τοῖς ἀνθρώποις διέμενε, μόνῳ γινωσκόμενος, τῷ Θεῷ ἡμῶν, τὸ δὲ αὐτοῦ ἐξεικόνισμα, δεδήλωκεν ἄριστα, οἷς ἦν πρὸς τὸν Θεόν, νικητὴς φανερούμενος, τοῦ ἀλά-

στορος, καὶ σεπτὸς Ἀθλοφόρος ὃν ὑμνοῦμεν, καὶ
γεραίρομεν ἐκ πόθου, ὡς Ἀθλητὴν γενναϊότατον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Ἄστρον φαινότατον ἐπέλαμψε τοῖς πέρασι
σήμερον, καὶ τῶν πιστῶν τὰς καρδίας ἐφώτισε·
τὸν γὰρ ἐν Ρόδῳ κρυπτόμενον θεῖον Ναόν, ὁ Κύ-
ριος ἐφάνέρωσε, οἰκιστὴν ἔχοντα τὸν μέγαν ἐν
Μάρτυσι Φανούριον, τὸν ἐνδοξον στρατιώτην καὶ
ἀήττητον, ὃν εὐφημοῦντες ἐν ὕμνοις, ἱκετεύσω-
μεν, ὅπως πρεσβεύῃ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει
τελούντων, τὴν αἰσέβαστον αὐτοῦ καὶ θεῖαν πα-
νήγυριν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Δέσποινα πρόσδεξαι.
Τὸ τροπάριον ἦχος δ'. Βασιλείον διάδημα.

Οὐράνιον ἐφύμνιον, ἐν γῇ τελεῖται λαμπρῶς,
ἐπίγειον πανήγυριν νῦν ἐορτάζει φαιδρῶς, Ἀγγέ-
λων πολίτευμα, ἄνωθεν ὑμνωδίαις, εὐφημοῦσι
τοὺς ἄθλους, κάτωθεν Ἐκκλησία. οὐράνιον δό-
ξαν ἦν εὖρες πόνοις καὶ ἄθλοις τοῖς σοῖς, Φα-
νούριε ἐνδοξε.

Θεοτοκίον. Θεοτόκε Παρθένε.

Καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων. Καὶ Ἀπόλυσις.
Εἰς τὸν Ὅρθρον.

Μετὰ τὴν α'. Στιχολογίαν. Κάθισμα.
Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὸν Μέγαν Ἀθλητὴν, εὐφημήσωμεν πάντες,
Φανούριον πιστοί, τὸν γενναῖον Ὀπλίτην, καὶ ἐν-

δοξον Μάρτυρα, τὸν ἐν χρόνοις κρυπτόμενον, ὃν
ὁ Κύριος, νῦν ἐφάνέρωσε πᾶσιν ἐν τῇ Ρόδῳ τε,
καὶ ἐξ αὐτῆς παντὶ κόσμῳ, ὡς θεῖον θησαύρισμα.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀὐλῶν στρατιῶν, ὑπερέχουσα Κόρη, καὶ τά-
ξεις οὐρανῶν ὑπερβαίνουσα μόνη, ἐπάξιον τὴν αἰ-
νεσιν, παρ' αὐτῶν δέχθητι πάντα γινε, ἀλλὰ πρέ-
σβευε τῷ σῷ Υἱῷ σὺν Ἀγγέλοις, τοῦ ρυθῆναί
με, τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος, τὸν μόνον κατὰ-
κριτον.

Μετὰ τὴν δ'. Στιχολογίαν. Κάθισμα. Ἦχος δ'.
Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἀθλήσεως καύχημα, Μάρτυς Φανούριε, Χρι-
στὸν ἐνδυσάμενος κατεπολέμησας, ἐχθρὸν τὸν
παμπόνηρον, ὅθεν νῦν τὴν εἰκόνα, τὴν σεπτὴν σου
εὐρόντες, ἄσμασιν εὐφημοῦμεν, καὶ τιμῶμέν σε
πίστει, πόθῳ σου δεόμεθα, ρῦσαι ἡμᾶς πειρασμῶν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἡ μόνη κυήσασα, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντός, ἡ
μόνη κοσμήσασα τὴν ἀνθρωπότητα τῷ τόκῳ σου,
ἄχραντε, ρῦσαί με τῶν παγίδων, τοῦ δολίου βε-
λίου, στῆσόν με ἐπὶ πέτραν, τῶν Χριστοῦ θελη-
μάτων, αὐτὸν ἐκδυσωποῦσα θερμῶς, ὃν ἐσω-
μάτωσας.

*ὁ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως καὶ τοῦ
Κανόνα α' 6 ἡ δα'*
(5)

**Τῷ αὐτῷ Μηνί, 27 Μνήμη τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου
Μεγαλομάρτυρος, Φανουρίου τοῦ Νεοφανοῦς.**

*Φανούριος φῶς πᾶσι πιστοῖς παρέχει,
Κἂν εἰς σκότος δ' ἔκειτο τῆς γαίης μέγα,
Ἐνθα σαι σηκὸς Φανουρίο ζάθεος ἐνι*

Οὗτος ὁ λαμπρὸς Ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου καὶ Μάρτυς ἀήττητος ὁ Θαυμαστὸς λέγω Φανούριος, πόθεν ἦτο, καὶ με τίνας Βασιλεῖς ἔκαμε τὴν πάλην καὶ τὸν ἀγῶνά του, δὲν ἠμπορέσαμεν ποτὲ νὰ τὸ μάθωμεν· ἐπειδὴ καὶ ὁ βίος αὐτοῦ ἐχάθη ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὰς ἀνωμαλίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα ἐχάθησαν, καὶ ἄδηλα καὶ ἀφανῆ ἐγένοντο· Τοῦτο μόνον ἔχομεν γνωστόν, ὅτι τὸν καιρὸν ὅπου ἐξουσίασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ τὴν περίφημον Νῆσον Ρόδον διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, ἐκεῖνος ὅπου ἐγινεν ἐξουσιαστὴς αὐτῆς τῆς Νήσου, ἐβουλήθη νὰ ἀνακτίσῃ τὰ τειχία τῆς χώρας, ὅπου τὰ εἶχον προτῆτερα οἱ πολέμοι κατηδαφισμένα. Ἦσαν δὲ εἰς τὸ ἕξω μέρος τοῦ κάστρου, κάποια χαλασμένα ὀσπῆτια, τὰ ὅποια ἄδεται λόγος, πῶς νὰ ἦναι αὐτὸ τόπωτον κάστρον τὸ ὁποῖον πρὸς τὸ Νότιον μέρος τοῦ κάστρου, μακρὰν ὥς ἐν στάδιον· ἀπὸ ἐκεῖνα λοιπὸν τὰ χαλάσματα, ἐσύναξεν ὁ Ἀγαρηνὸς τὰς πέτρας διὰ τὴν οἰκοδομήν. Ἐκεῖ σκάπτων καὶ ἀναχώνων τὸν τόπον ἐκεῖνον, εὗρέθη μία ὡραιότης Ἐκκλησία, πλὴν ἦτον καὶ αὐτὴ εἰς μέρος χαλασμένη· ἀναχώνων λοιπὸν ἕως τὸ ἔδαφος, εὗρέθησαν καὶ πολλοὶ εἰκόνες, ἀλλὰ διεφθαρμέναι καὶ ἠφανισμέναι, μόνη δὲ ἡ τοῦ Ἀγίου Φανουρίου εἰκὼν ἦτον σώα καὶ γερὴ, ὥσάν νὰ ἤθελε τὴν ζωγραφίσει τις τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Εὐρεθέντος λοιπὸν τούτου τοῦ πανσέπτου Ναοῦ, με τὰς ἱερὰς ἐκεῖνας εἰκόνας, ἔρχεται ὁ Πανιερώτατος Ἀρχιερεὺς τοῦ τόπου, Νεῖλος δνόματι, ἀνθρῶπος ἀγιώτατος, καὶ λόγιος, καὶ ἀνέγνωσε τὰ τῆς εἰκόνης ἐκείνης γράμματα, τὰ ὅποια ἔλεγον «ὁ Ἅγιος Φανούριος»· Ἦτον δὲ ἡ εἰκὼν εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα· ὁ Ἅγιος στρατιωτικὰ φορεμένος, νέος πολὺ εἰς τὴν ἡλικίαν· κρατῶν εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα Σταυρόν· εἰς τὸ ἄνωθεν μέρος τοῦ Σταυροῦ ἔχει μίαν ἀναμμένην λαμπάδα· ἔχει δὲ τριγύρω ἡ εἰκὼν αὐτῇ σημειωμένα δώδεκα μαρτύρια· ἔχει τὸν Ἅγιον ἐξεταζόμενον ἔμπροσθεν τοῦ ἐξουσιαστοῦ· τὸν ἔχει εὗρισκόμενον ἐν μέσῳ στρατιωτῶν· οἱ ὅποιοι τὸν δέρονουν με πέτρας εἰς τὸ στόμα, καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν, τὸν ἔχει κατὰ γῆς ἠπλωμένον καὶ τὸν μαστίζουν οἱ στρατιῶται

τὸν ἔχει καθήμενον γυμνὸν καὶ με σιδηρὰ ἐργαλεῖα καταξένουν τὰς σάρκας του· τὸν ἔχει εὗρισκόμενον εἰς τὴν φυλακὴν, εἶναι πάλιν ἱστάμενος καὶ ἐξεταζόμενος ἔμπροσθεν τοῦ τυράννου, εἰς ἄλλο μέρος, καίεται με λαμπάδας· εἶναι εἰς μάγκανον μαγκανιζόμενος· εὗρίσκεται ἐν μέσῳ θηρίων, εἶναι με ἓνα μέγαλον πλακωμένος· στέκεται ἔμπροσθεν τῶν εἰδώλων βαστῶν εἰς τὰς χεῖρας του κάρβουνα ἀναμμένα καὶ ἓνας διάβολος εἰς τὸν ἄερα ὥσάν νὰ θρηγῇ καὶ νὰ κλαίῃ· φαίνεται ἀνάμεσα εἰς μίαν μεγάλην κάμινον ὀρθός, ὥσάν νὰ κόμνη προσευχὴν, ἔχων εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖράς του σηκωμένας.

Ἀπὸ ταῦτα λοιπὸν τὰ δώδεκα μαρτυρικὰ σημεῖα, ὅπου ἦσαν ἐξωγραφισμένα εἰς τὴν εἰκόνα. Ἐκατάλαβεν ὁ Ἀρχιερεὺς, πῶς εἶναι Μάρτυς ὁ Ἅγιος. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ καλὸς ἐκεῖνος, καὶ εὐλαβὴς Ἀρχιερεὺς, ἔστειλε πρέσβεις εἰς τοὺς Ἡγεμόνας τοῦ τόπου, νὰ τοὺς δώσουν τὸν Ναὸν αὐτὸν νὰ τὸν ἀνακαινίσουν, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν, ὅθεν ἐπῆγε μοναχὸς τοῦ ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπῆρεν ὀρισμὸν νὰ τὸν κτίσουν, καὶ οὕτως ἀνεκαινίσθη, καθὼς φαίνεται ἕως τῆς σήμερον, ἔξω τῆς χώρας, πολλῶν θαυμάτων αὐτουργός· ἀπὸ τὰ ὅποια διηγοῦμαι ἐν εἰς πίστῳσιν τῶν πολλῶν, διὰ νὰ εὐφρανθῇτε ὅσοι ἀγαπᾶτε καὶ εὐλαβεῖσθε τὸν Ἅγιον. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἡ Νῆσος Κρήτη δὲν εἶχε Χριστιανὸν Ἀρχιερέα, ἀλλὰ Λατῖνον, διότι ἐξουσιάζετο ἀπὸ τοὺς Βενετούς, οἱ ὅποιοι με πονηρίαν δὲν ἄφιναν νὰ γένῃ νέος Ἀρχιερεὺς, οὔτε Μητροπολίτης, οὔτε Ἐπίσκοπος, ὅταν ἀπέθνησκεν ὁ πρῶτος· ἡ δὲ πονηρία ἦτον, νὰ ἠμπορέσουν με τὸν καιρὸν, νὰ γυρίσουν τοὺς ὀρθοδόξους εἰς τὰ Παπικὰ δόγματα· λοιπὸν ἐπῆγαινον ὅσοι Ρωμαῖοι ἠθελον νὰ ἱερωθοῦν εἰς τὸ Τζιρίγο καὶ ἐχειροτονοῦντο. Καὶ λοιπὸν ἓνα καιρὸν εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν Κρήτην τρεῖς Διάκονοι καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν Ἀρχιερέα τοῦ Τζιρίγου, καὶ τοὺς ἐχειροτόνησεν Ἱερεῖς· ἐπιστρέφοντες δὲ πρὸς τὴν πατρίδα των τὴν Κρήτην τοὺς ἐσκόλαβωσαν οἱ Ἀγαρηνοὶ· εἰς τὸ πέλαγος, καὶ τοὺς ἔφερον εἰς τὴν Ρόδον, καὶ τοὺς ἐπώλησαν πάλιν εἰς Ἀγαρηνοὺς. Λοιπὸν οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι νεοχειροτόνητοι Ἱερεῖς, ἐθρήνουν τὴν συμφορὰν των, ἡμέρας καὶ νυκτός. Ἐκεῖ ἤκουσαν τὰ μεγάλα θαύματα τοῦ Φανουρίου, καὶ εὐθὺς ἔπесαν εἰς δέσιν με θερμὰ δάκρυα, πρὸς τὸν Ἅγιον δεόμενοι νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν πικρὰν ἐκείνην αἰχμαλωσίαν, πλὴν ἐπειδὴ καὶ ἦσαν χωρισμένοι ὁ καθεὶς εἰς τὸν ἀφέντην ὅπου τὸν

ᾠριζεν, ἐπῆραν θέλημα καὶ οἱ τρεῖς νὰ ὑπάγουν νὰ προσκυνή-
σουν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου καὶ πηγαίνοντες ἐκεῖ, νεύσει θεία,
ἀνταμώθησαν καὶ οἱ τρεῖς καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῆς ἱερᾶς εἰ-
κόνης τοῦ Ἁγίου, βρέχοντες τὴν γῆν μὲ τὴν ροὴν τῶν δακρύων
τῶν νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν. Ἐπειτα
ἀνεχώρησαν ὀλίγον παρηγορημένοι πηγαίων καθεὶς εἰς τὸν αὐ-
θέντην του μὲ ἐλπίδα, ὅτι θέλουσιν εὖρη ἔλεος, τὸ ὁποῖον καὶ
ἔγεινεν ἔπειδὴ εὐσπλαγχνισθεὶς ὁ Ἅγιος τὰ δάκρυά των ἐπῆ-
ρυσεν τὴν δέησίν των. Καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην φαίνεται εἰς τοὺς
Ἀγαρηνοὺς ὅπου τοὺς ᾠρίζον, προστάζων αὐτοὺς νὰ ἀφήσουν
τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ νὰ ὑπάγουν νὰ προσκυνήσουν εἰς τὸν
Ναὸν του, εἰ δὲ μή, κακῶς θέλει τοὺς ἀπολέσει· οἱ δὲ Ἀγαρη-
νοὶ νομίσαντες μαγείαν τὸ πρᾶγμα τοὺς ἔβαλον εἰς ἀλυσίδας καὶ
βαρύτερα βάσανα, ὁ δὲ Ἅγιος ἦλθε τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τοὺς
ἐβγαλεν ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ τοὺς ἐθάρρυνε λέγων, ὅτι αὐτοὶ
κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην θέλει τοὺς ἐλευθερώσει. Ἐπειτα φαίνεται
εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς καὶ ἐλέγχων αὐτοὺς αὐστηρῶς, εἶπεν, ὅτι
ἀνίσως καὶ αὐτοὶ δὲν τοὺς ἐλευθερώσουν, θέλετε ἰδεῖ τὴν δύ-
ναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔφυγεν ὁ Ἅγιος. Ἄλλ' ὃ τοῦ θαύ-
ματος, ὅσοι ἦσαν μέσα εἰς ἐκεῖνα τὰ τρία ὀσπήτια, ὅλοι τυφλοὶ
καὶ παράλυτοι μὲ δριμυτάτης πόνοους ἐξημερώθησαν βασανιζό-
μενοι, μικροὶ ὁμοῦ καὶ μεγάλοι· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὰ στρώματα
ὅπου ἐκοίτοντο, διὰ μέσου τῶν συγγενῶν των ἐσυμβουλευθήσαν
τί νὰ κάμουν· καὶ οὕτως ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν νὰ φέρουν
τοὺς σκλάβους, καὶ ὅταν ἦλθον οἱ ταλαίπωροι τρεῖς Ἱερεῖς τοὺς
ἠρώτησαν, ἀνίσως καὶ δύνανται νὰ τοὺς ἰατρεύσουν· ἀπεκρίθη-
σαν δὲ ἐκεῖνοι, ὅτι ἡμεῖς μὲν θέλομεν παρακαλέσει τὸν Θεόν, ἐ-
κεῖνος δὲ ἄς κάμῃ τὸ θέλημά του. Ἀλλὰ ὁ Ἅγιος πάλιν τὴν
τρίτην νύκτα ἐφάνη εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς καὶ τοὺς εἶπεν· ἀνίσως
δὲν στείλετε εἰς τὸν οἶκόν μου διὰ γράμματος τὴν ἐλευθερίαν
τῶν, οὔτε ὑγίαν ἔχετε, οὔτε τὸ ποθοῦμενον φῶς. Τότε συμβου-
λευθέντες πάλιν μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους των, ἔστειλε κα-
θεὶς τὸ ἐλευθερωτικὸν γράμμα τοῦ ἑδικοῦ του σκλάβου, καὶ τὰ
ἄφησαν καὶ τὰ τρία ἔμπροσθεν εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου. Ἄλλ' ὃ
τοῦ θαύματος, ὥστε νὰ γυρίσουν οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸν ναόν,
εὐρέθησαν ὑγιεῖς οἱ πρῶν παρὰλυτοὶ καὶ τυφλοὶ· οἱ ὅποιοι θανα-
μάσαντες ἠλευθέρωσαν τοὺς Ἱερεῖς ἐκεῖνους, καὶ δίδοντες εἰς αὐ-
τοὺς τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδίου των. φιλοφρόνως τοὺς ἐπροβόδωσαν

καὶ τοὺς ἔστειλαν εἰς τὴν πατρίδα των οἱ δὲ Ἱερεῖς ἐκεῖνοι ἔξω-
γράφησαν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Φανουρίου, καὶ τὴν ἐπῆραν
εἰς τὴν χώραν των καὶ κάθε χρόνον ἐώρταζον εὐλαβῶς τὸν Ἁ-
γιον, οὐ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.
Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Λίθῳ βαρούμενος τὸ σῶμα, ὁ Φανούριος πρὸς
σὲ Σωτὴρ ἐβόα· ἐν τῇ πέτρᾳ τῶν σῶν· Χριστέ μου,
θελημάτων, στερεωθεὶς τὸ σῶμά μου, ταῖς βασά-
νοις ἀναλίσκω.

Νῦν στερεοῦται τοῦ Κυρίου, εὐαγγέλιον δ' ἔφη
Ἀποστόλοις, ὁ κρυπτόμενος γάρ. Ναὸς τοῦ Φα-
νουρίου ὁ ἐν τῇ Ρόδῳ πρὸ πολλοῦ, εἰς ἡμᾶς νῦν φα-
νεροῦται.

Ἔστης ἐν μέσῳ τῶν θηρίων, ὦ Φανούριε, παρα-
δοθεὶς εἰς βρῶσιν, ἀλλ' ἐφλέχθη σφοδρῶς, τυράννου
ἢ καρδία, ὅτε σὲ εἶδε Δανιήλ, νέον ὄντα ἐν σταδίῳ.

Θεοτοκίον.

Ὅρος κατὰ σκιον ἐφάνης ἀχειρότμητος, ἐξ οὗ
ἐτμήθη λίθον, τὴν λιθώδη δι' ὃ, κατάνυξον ψυχῇ
μου, πεπωρωμένην Δέσποιναν, ταῖς πικραῖς φιλη-
δονίαις.

ᾠδὴ η'. Τὸν ἐν ὄρει Ἅγιον.

Τὸν ὥραϊον νυμφίον ἡγάπησας, σοῦ τὸ νέον
καὶ εὐάνθοῦν σαρκίον, ὑπὲρ αὐτοῦ ταῖς μαστίξι
παρέδωκας, ἐκβοῶν σὺν πόθῳ, πότε σε κερδήσω,
συνῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θαρσαλέως καὶ μάλα ρωμαλέως τῷ τυράννῳ
ἐβόας μετὰ θάρσους, οὐ δειλιῶ, ὦ τύραννε, τὰς

μάστιγας ἔχω γάρ Σωτῆρα, ὃς με ἐξελεῖται τα-
χέως τῶν χειρῶν σου.

Θεοτοκίον,

Ἰσταμένων βεβαίωσις ὑπάρχεις, καὶ πεσόν-
των ἀνόρθωσις, Παρθένε· δι' ὃ καταπτωθέντα με
ἀνάστησον ἵνα σε δοξάζω τὴν εὐλογημένην καὶ
κεχαριτωμένην.

Ὡδὴ θ'. Κυρίως Θεοτοκίον.

Εἰς γῆν τὰ τῶν εἰδώλων, ξόανα συντρίβεις, εἰς
οὐρανὸν ἀνυψώσας τὰς χειράς σου, καὶ τῶν δαι-
μόνων τὰ στίφη, θρήνων ἐπλήρωσας.

Ὡς ρύστης τῶν ἐν θλίψει, σὲ λινανευόντων,
ρῦσαί με πάσης κακίας. Φανούριε, τὸν πεποιθότα
παμμάκαρ αἰεὶ τῇ σκέπῃ σου.

Ὁ τύραννος ἡσχύνθη, ὅτε σε ἐώρα, ἐν τοῖς
κινδύνοις αἰεὶ ἀκμαιότερον, ἐκμυκτηρίζοντα τού-
του τὴν ἀθεότητα.

Θεοτοκίον.

Φωτὸς οὖσα δοχεῖον, φώτισον, Παρθένε, τὴν
σκοτισθεῖσαν ψυχὴν μου τοῖς πάθεσιν· ὅπως ἐν
πίστει καὶ πόθῳ αἰεὶ δοξάζω σε.

Ἐξαποστειλάριον.

Τοῖς μαθηταῖς σου συνέλθωμεν.

Νῦν Ρόδος μεγαλύνεται, τῇ εὐρέσει τοῦ θείου
Ναοῦ σου, παμμακάριστε. ὦ Φανούριε Μάρτυς,
καὶ χαίρει ἐγκυχωμένη τῶν θαυμάτων τῷ πλή-
θει· Ἱερεῖς γάρ διέσωσας, τρεῖς δουλείας ἀθέου·
ὄναρ φανείς τοῖς κυρίοις, τούτων καὶ ἐπιπλήξας·

τυφλότητι, χωλότητι, τὸ σκληρὸν ἐκμαλάξας.

Θεοτοκίον

Δέσποινα πάντων Ἀνασσα, πρόφθασον ἐν κιν-
δύνοις, πρόφθασον ἐν ταῖς θλίψεσι, πάρεσο ἐν ἀνά-
γκαις τῆς τελευταίας ἡμέρας, μὴ σατὰν ἡμᾶς λά-
βῃ, μὴ ἄδης, μὴ ἀπώλεια, βήματι τοῦ Υἱοῦ σου
τῷ φοβερῷ, ἀνευθύνους ἅπαντας παραστήναι, ὦ
Θεομήτερ Δέσποινα, ὅσα θέλεις ἀνύεις.

Εἰς τοὺς Αἵνους, Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐν γῇ, ἀγαλλίαμα σήμερον, ὅτε γῆθεν ἠνθήσε,
λύτρον μέγα σωτήριον, Ναὸς ὁ Θεῖος, καὶ πανυ-
πέρτιμος τοῦ Φανουρίου, βροτοὶ προσδράμετε-
ἅπαντες σήμερον, ἐν ἀσμάτων ἀνθεσιν, ὅπως δει-
νῶν, λύσιν ἀπολαύητε, αὐτοῦ δεόμενοι. (Δίς)

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, παιδίον ὦν κο-
μιδῇ, ὁ γενναῖος Φανούριος, χωρὶς ὀπλῶν ἵστα-
ται, ἐν σταδίῳ φαιδρότατος, μετὰ ἐνόπλων ἀγω-
νιζόμενος, μετὰ αὐλῶν, χοῖ μαχόμενος, ὦ τῆς
ἀνδρείας σου καὶ στερρᾶς ἀθλήσεως, φίλε Θεοῦ·
πῶς ἐχθροὺς κατέβαλες τοὺς πολεμοῦντάς σε;

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ὁ μαργαρίτης
Θεοῦ, ὁ ἀγρῷ πρὶν κρυπτόμενος νῦν ἐν Ρόδῳ ἠγ-
γασται, θησαυρὸς ὡς πολύτιμος, πλουτίζων,
τέρπων, φωτίζων ἅπαντας, τοὺς προσιόντας αὐτῷ
ἐκ πίστεως· ὅστις Φανούριος, ἔστιν ὁ παμμέγι-

στος Μάρτυς Χριστοῦ· ὃν ἐγκωμιάζοντες νῦν μεγαλύνομεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Ἐπέλαμψε σήμερον, εὐφρόσυνος ἑορτή, καὶ νέα πανήγυρις Φανουρίου τοῦ πολυάθλου, καὶ γενναιόφρονος· οὗτος γὰρ ἐν ἀδόηλοις ἀθλήσας καιροῖς ἄδηλος ἦν, ναός τε καὶ τοῦνομα αὐτοῦ πᾶσιν ὑπῆρχεν ἀγνώριστος, τυράννων δὲ ἀθέων κατακρατησάντων Ρόδου τῆς περιφήμου, καὶ τὰς κατηδαφισμένας ἐλεπόλεις ἀναχωνόντων, Ναός αὐτοῦ καὶ εἰκὼν, ἐφάγη ὑπὲρ λαμπρός, δς βασιλικῇ ἀδείᾳ ἀνακαινισθεὶς, πηγῇ ἀνεδείχθη θαυμάτων, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ θαυμαστοῦ ὄντος, ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ἐκὼ νῦν. Θεοτοκίου.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε. Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου, πρὸς γ' καὶ ε'.

Ὁ Ἀπόστολος. Προκείμενον Ἦχος δ'. Τοῖς Ἁγίοις ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ Προωρώμην τὸν Κύριον. Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς. Ἀδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ Δόξα

Εὐαγγέλιον τὸ Θεῖον καὶ Ἱερὸν. ὅμοιον κατὰ πάντα μὲ τὸ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ἀναγιγνωσκόμενον ἐπιμελεῖα Εὐαγγέλ. Κορινθίου, μετὰ πίνακος 120 πασχάλων κ.τ.λ. Σχ. 16ον σελ. 516. Χρυσόδετον Τιμᾶται δρ. 45.—

Ἱερὰ Σύνοψις καὶ τὰ Ἁγία Πάθη περιέχουσα ἀκολουθίας καὶ εὐχὰς καὶ τὸ μηνολόγιον τοῦ ἔτους ἐνιαυτοῦ, ἅπασαν τὴν ἀκολουθίαν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων καὶ Ἀποστόλων τοῦ ἔτους ἐνιαυτοῦ. Ὁμοία πρὸς τὴν ἐγκεκριμένην ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τελευταίας ἐκδόσεως. Χρυσόδετος Τιμᾶται δρ. 25.—

Συνέκδημος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ ἦτοι βιβλίον προσευχῶν περιέχον τὰς ἐκκλ. ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν τοῦ ἔτους ἐνιαυτοῦ καὶ αἰώνιον πασχάλιον καὶ Κυριακοδρόμιον Ἐκδόσις νέα, σχῆμα μικρὸν Χρυσόδ. τιμ. δρ. 35. —

Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία, βιβλίον ὡραιότατον συνταχθέν ὑπὸ Ἀγαπίου Μοναχοῦ Κρήτος τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἀσκήσαντος. σχ. μέγα 8ον σελ. 384. Χρυσόδετον . . . Τιμᾶται δρ. 50.—

Θησαυρὸς Λαμασκηνοῦ, τοῦ ὑποδιακόνου καὶ Στουδίτου τοῦ Θεσσαλονικέως μετὰ προσθήκης ἐν τῇ τέλει ἐτέρων ἐπτὰ λόγων ψυχῶφελεστάτων κ.λ.π. Ἐκδόσις νεωτάτη μετ' εἰκόνων σχ. μέγα 8ον. Χρυσόδετον Τιμᾶται δρ. 75.—

Θύρα Μετανοίας, ἦτοι βιβλὸς κατανοητικωτάτη περιέχουσα τὰ τέσσαρα ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. τὸν Θάνατον, τὴν Κρίσιν, τὸν Ἀδὴν, τὸν Παράδεισον, Κανόνας κ.λ.π. Χρυσόδ. 85. —

Ὁ Χρυσόστομος περιέχει ὁμιλίας εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια καὶ Ἀποστόλους, Προσευχὰς, Βίους τῶν Ἀγίων καὶ διαφόρους λόγους τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιμελεῖα Δημ. Κουϊμουτσοπούλου. Σχῆμα μέγα σελ. 832 μετὰ πολλῶν εἰκόνων. Τιμᾶται δρ. 70.— Χρυσόδετον Τιμᾶται δρ. 85.—

Ὁρολόγιον τὸ Μέγα, Περιέχον ἅπασαν τὴν ἀκολουθίαν κατὰ τὴν τάξιν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας σχ. 8ον. σελ. 630. Χρυσόδετον. Τιμᾶται δρ. 75.—

Ὁμιλίες εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια, ὑπὸ Δ. Ι. Κουϊμουτσοπούλου ἐκδόσις δευτέρα, μετὰ πολλῶν προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων, σελ. 544. Τιμ. δρ. 50.— Χρυσόδετον δρ. 75.—